

REDHOUSE

SANAT TERİMLERİ VE KAVRAMLARI SÖZLÜĞÜ

İngilizce - Türkçe Türkçe - İngilizce

DICTIONARY OF ART TERMS AND CONCEPTS

English - Turkish Turkish - English

SEV Matbaacılık ve Yayıncılık Eğitim Ticaret A.Ş.
İstanbul, 2011

Tophaneliođlu Cad., No. 6, Arduman İş Merkezi, B Blok, D. 1, 34662, Altunizade,
Üsküdar, İstanbul, Türkiye adresinde bulunan SEV Matbaacılık ve Yayıncılık Eğitim
Ticaret A.Ş. tarafından yayımlanmıştır.

Redhouse Sanat Terimleri ve Kavramları Sözlüğü

İngilizce - Türkçe Türkçe - İngilizce

© 2011 SEV Matbaacılık ve Yayıncılık Eğitim Ticaret A.Ş.

Birinci Baskı, Kasım 2011

Dizi Editörü: Çiğdem A. Kobu

Hazırlayan: Yıldırım Karakiya

Editör: Burcu Ünsal

Çizimler: Ş. Sedat Girgin

Kapak ve İç Tasarım: Semin Persentili Bakla

Grafik Uygulama: Hüseyin Vatan

ISBN 978-605-4119-08-0

Tüm hakları saklıdır.

DOĞADAN ALDIĞIMIZI

DOĞAYA VERİYORUZ

Redhouse sözlüklerinden elde edilen gelirlerle
Türkiye'deki ağaçlandırma projelerine
destek verilmektedir.

Mahmutbey Mahallesi, Deve Kaldırım Cad., Gelincik Sok., No. 6, K. 3, Bağcılar, İstanbul,
Türkiye adresinde bulunan Ayhan Matbaası tarafından basılmıştır.

ÖNSÖZ

Redhouse Tematik Sözlükler Dizisi'nin ikinci sözlüğü olan *Redhouse Sanat Terimleri ve Kavramları Sözlüğü*'nü, sanatın farklı alanlarında kullanılan A'dan Z'ye pek çok terimi içeren çift dilli bir kaynak olarak hazırladık.

Maddeleri oluştururken sözcüklerin yaygın anlamlarını değil, sanat terminolojisindeki kullanımlarını dikkate aldık. Bu yüzden pek çok sözcüğün sanat terminolojisi dışında kalan anlamları bu sözlükte yer almıyor.

Bir maddenin sanat literatüründe birden fazla karşılığı varsa bunları en sık karşılaşılan anlamdan başlayarak sıraladık.

Eşanlamlı karşılıkları virgülle, yakın anlamlı karşılıkları noktalı virgülle ayırdık. Ciddi ölçüde farklı karşılıklar ise birbirinden rakamlarla ayrıldı. Açıklayıcı bilgiler gerekli olduğunda bunları parantez içinde belirttik.

Yazılışında tire bulunan bir sözcüğün satır sonunda tireli yerden bölünmesi gerektiğinde, sözcüğün kendi tiresini satırın sonuna değil, alttaki satırın başına yerleştirdik.

Türkçe sözcüklerin yazılışında Dil Derneği'nin 2000 yılında yayımladığı *Yazım Kılavuzu*'ndaki önerileri dikkate aldık.

Redhouse Sanat Terimleri ve Kavramları Sözlüğü Amerikan İngilizcesi temel alınarak hazırlandı.

Ayrıca, sözlüğün hazırlanmasında aşağıda belirttiğimiz kaynaklardan yararlandık:

- Redhouse Büyük Elsözlüğü (2007)
- Sanat Kavram ve Terimleri Sözlüğü (Metin Sözen - Uğur Tanyeli, Remzi Kitabevi, 1996)
- A Dictionary of Art & Artists (Peter and Linda Murray, Penguin Books, 1975)
- The Penguin Dictionary of Archaeology (Warwick Bray and David Trump, Penguin Books, 1975)
- The Penguin Dictionary of Architecture (John Fleming, Hugh Honour, Nikolaus Pevsner, Penguin Books, 1980)
- Arkeoloji Sözlüğü (Secda Saltuk, İnkılâp Yayınları, 1997)
- Mimarlık ve Yapı Sözlüğü (Doğan Hasol, YEM Yayın, 2008)
- Ansiklopedik Mimarlık Sözlüğü (Doğan Hasol, YEM Yayın, 1995)
- Eczacıbaşı Sanat Ansiklopedisi (YEM Yayın, 1997)
- Concise Dictionary of Art Terms (Michael Clarke, Oxford University Press, 2003)

Redhouse Tematik Sözlükler Dizisi için yola çıkarken amacımız, sadece ele aldığımız alanlarla ilgilenenlere değil, içeriği ve görsel tasarımıyla tüm kitapseverlere hitap eden sözlükler hazırlamaktı. Umarız dizimizin ikinci kitabı olan *Redhouse Sanat Terimleri ve Kavramları Sözlüğü* severek kullandığınız kaynaklar arasında yerini alır.

PREFACE

We prepared the *Redhouse Dictionary of Art Terms and Concepts*, the second book of the *Redhouse Thematic Dictionaries Series*, as an enriched guide of art terms that will be useful for anyone involved in art. Consisting of many English and Turkish terms related to various areas of art, this reference work comes forth with an outstanding design including original illustrations and information boxes.

We included not the senses that are used in everyday language but those frequently used within the context of art. Consequently, the common meanings of many words are not present in this dictionary.

Concerning terms with multiple meanings within the context of art, we mentioned the definitions that are used more often before those that are used less frequently.

We separated synonyms with commas and used semicolons to separate equivalents or renderings that, though similar in meaning, are not synonymous. Arabic numerals are used to mark the beginning of senses. We set off explanatory material in parentheses whenever necessary.

When a hyphenated word at the end of a line of type had to be separated at its point of hyphenation, we placed the hyphen at the beginning of the next line of type instead of placing it at the end of that line of type.

We took into consideration the Turkish spelling rules recommended in the *Yazım Kılavuzu* published by the Turkish Language Association in 2000.

Redhouse Dictionary of Art Terms and Concepts is based on American usage.

We used the following reference works in compiling this dictionary:

- The Larger Redhouse Portable Dictionary (2007)
- Sanat Kavram ve Terimleri Sözlüğü (Metin Sözen - Uğur Tanyeli, Remzi Kitabevi, 1996)
- A Dictionary of Art & Artists (Peter and Linda Murray, Penguin Books, 1975)
- The Penguin Dictionary of Archaeology (Warwick Bray and David Trump, Penguin Books, 1975)
- The Penguin Dictionary of Architecture (John Fleming, Hugh Honour, Nikolaus Pevsner, Penguin Books, 1980)
- Arkeoloji Sözlüğü (Secda Saltuk, İnkılâp Yayınları, 1997)
- Dictionary of Architecture and Building (Doğan Hasol, YEM Yayın, 2008)
- Ansiklopedik Mimarlık Sözlüğü (Doğan Hasol, YEM Yayın, 1995)
- Eczacıbaşı Sanat Ansiklopedisi (YEM Yayın, 1997)
- Concise Dictionary of Art Terms (Michael Clarke, Oxford University Press, 2003)

When we set out to design the *Redhouse Thematic Dictionaries Series*, we aimed to create high-quality reference books with attractive design that would appeal not only to specialized users but to all booklovers. We hope that you benefit from and enjoy the *Redhouse Dictionary of Art Terms and Concepts*, which is the second title of our series.

İNGİLİZCE - TÜRKÇE
ENGLISH - TURKISH

A

abaculus abakulus, tessera, Eski Roma'da mozaik yapımında kullanılan cam, renkli taş, mermer, pişmiş toprak, tuğla, altın ya da gümüşten küçük küp biçimli öğelerin her biri.

abacus 1. başlık tablası, abak, abakus. 2. abaküs, çörkü.

abbey manastır.

ABC art ABC sanatı, birincil kurgular ya da minimal sanat anlayışı içinde yer alan yalın, geometrik heykeller.

abrasion 1. aşındırma, abrasyon. 2. resmin aşınma, boya dökülmesi gibi nedenlerle zarar görmüş bölgesi.

absorbent soğurgan, emici, absorban.

absorbent soğurgan madde, emici madde, absorban madde.

abstract soyut, abstre.

abstract art soyut sanat, abstre sanat.

abstract expressionism soyut dışavurumculuk.

Abstraction-Création Soyutlama-Yaratma, 1930'lu yılların başında Paris'te soyut ressam ve heykeltıraşların kurduğu dernek.

abutment 1. bir köprünün kıyıya dayandığı yerdeki ayağı. 2. bitişme yeri.

academic art akademik sanat.

academism akademicilik, akademicizm.

academy akademi.

academy board yağlıboya resim yapmak için kullanılan ucuz mukavva.

acanthus 1. kenger, kenger yaprağı, akant. 2. özellikle Korint sütun başlıklarında görülen kenger biçimli bezeme unsuru.

Abstract Art Soyut Sanat

Abstract art is generally considered to be the kind of art that involves creating the elements of form such as color, hue, line, and mass through a non-figurative and subjective style, making sure that they do not resemble objects in nature. This concept is not unique to the 20th century as abstract features can be observed in the art of many cultures throughout history, particularly within the decorative arts. Abstract painting and sculpture, however, emerged in the 20th century as a new concept that differs from the decorative arts. An abstract work of art is created when the artist focuses on the work itself, and it acquires a stand-alone existence. Kandinsky, who suggested the concept of abstract art in 1910, believed that a plastic artist could create an abstract expression by arranging the elements of form in a unique manner just as a composer arranges the elements of sound to create an abstraction for self-expression.

Genel olarak soyut sanat terimi renk, ton, çizgi ve kütle gibi çeşitli biçim öğelerinin figüratif olmayan öznel kullanımı aracılığıyla, doğada var olan nesnelere benzemeyecek biçimde üretilen sanat anlamına gelir. Bu kavram aslında 20. yüzyıla özgü değildir. Her çağdaki her kültürün sanatında, örneğin süsleme sanatlarında, soyut nitelikler bulunabilir. Ancak, 20. yüzyılda resim ve heykel alanında yeni bir dünya görüşü olarak ortaya çıkan soyut sanat, süsleme sanatlarından farklıdır. Soyut bir sanat yapıtı, sanatçının yapıtın kendisine odaklanmasıyla ortaya çıkar ve yapıt kendi başına var olur. 1910 yılında soyut sanat anlayışını ortaya koyan Kandinsky'e göre, nasıl bir besteci ses öğelerini kullanarak soyut bir anlatım geliştirip kendini ifade edebiliyorsa, plastik sanatlarla uğraşan bir sanatçı da biçimsel öğeleri benzersiz biçimde düzenleyerek soyut bir anlatıma ulaşabilir.

